

SHRNUTÍ

MEZINÁRODNÍ TRESTNÍ SOUD A JEHO VĚCNÁ JURISDIKCE – SE ZAMĚŘENÍM NA ZLOČIN AGRESE

Aktuální vývoj situace týkající se zločinu agrese a hledání jeho definice zaznamenává v těchto dnech významný posun. Ve světle revizní konference v Kampale, jejímž deklarovaným cílem bylo nejen zhodnotit samotnou úlohu a fungování Mezinárodního trestního soudu s odstupem několika málo let od jeho založení, ale také, a pro účely této práce jistě zásadně, pokusit se nalézt definici zločinu agrese a určit podmínky výkonu jurisdikce Soudu nad ním.

Účelem této práce je představit čtenáři problematiku týkající se zločinu agrese, nastínit vývoj jeho chápání na poli mezinárodního práva v průběhu posledních několika desetiletí a poskytnout čtenáři stručný nástin problematických otázek, jež během vyjednávání podoby zločinu agrese vyvstaly na povrch. Také, práce se snaží nastínit průběh samotných vyjednávání a zaměřit se na zásadní neshody, s nimiž se státy musely potýkat.

Úvodní kapitola práce se zabývá teoreticko – právními otázkami vztahujícími se k mezinárodnímu trestnímu soudnictví. Text této kapitoly je věnován některým právním termínům, s nimiž je poté dále pracováno. Zejména je zde nastíněn rozdíl mezi pojmy zločin podle mezinárodního práva a mezinárodní zločin, důraz je také kladen na rozlišení individuální a státní odpovědnosti za protiprávní jednání. Dále, pozornost je věnována teoretické koncepci samotného zločinu agrese, jenž v sobě kombinuje prvky individuální i kolektivní (státní) odpovědnosti.

Úkolem následující kapitoly je nastínit historicko – právní vývoj pojetí zločinu agrese. Rozvoj mezinárodního trestního práva můžeme pozorovat zejména v období po druhé světové válce, pojetí zločinu agrese taktéž v tomto období zaznamenalo významný postup. Práce na tomto místě mapuje důležité milníky v historii chápání koncepce zločinu agrese, a to počínaje rozhodovací praxí Norimberského tribunálu. Zde je důležité zmínit zejména rezoluci Valného shromáždění z roku 1974, jež je považována za první ucelený pokus o nalezení definice zločinu agrese a na niž navazovala dlouholetá práce Komise pro mezinárodní právo ústí ve vypracování dalšího důležitého dokumentu – Kodexu o zločinech proti míru a bezpečnosti lidstva.

Třetí kapitola práce si dává za cíl představit čtenáři období, kdy došlo ke zřízení Mezinárodního trestního soudu, cestu k jeho zřízení a zejména pak jeho zakládací dokument – Římský statut, vše s ohledem na vývoj koncepce zločinu agrese. Snahou je dále přiblížit politické klima a postoje států v rámci mezinárodního společenství ke zločinu agrese a jeho definici.

Následující dvě kapitoly, věnovány vývoji koncepce zločinu agrese v období po vzniku Mezinárodního trestního soudu, tvoří zásadní část práce. První ze dvou zmíněných kapitol představuje čtenáři zejména práci Zvláštní pracovní skupiny pro zločin agrese, jejímž úkolem bylo vyjednat mezi státy uspokojivé znění definice tohoto zločinu a stanovit podmínky výkonu jurisdikce Soudu nad ním. Poslední kapitola je pak zcela věnována revizní konferenci, jež se konala v hlavní městě Ugandy na přelomu května a června roku 2010 a jejímž cílem bylo mimo jiné v návaznosti na výsledky Zvláštní pracovní skupiny zmíněné výše schválit závazné změny Římského statutu, dotýkající se zločinu agrese a podmínek výkonu jurisdikce Soudu nad ním.

Práce tak usiluje o aktuální pohled na problematiku týkající se zločinu agrese ve světle nově schválených dokumentů v rámci revizní konference.